

Zatím si nejsem jistá názvem

Osoby:

Anna
Ivan
Vyšetřovatel
Markéta
Věra
Jakub
Novinářka

1.

Přítomnost

Ve tmě se chaoticky kříží úryvky ženského zpěvu, tichého šeptání, s ruchy okolí. Bouchání, skřípání, vrzání, chaos ulice, automobily, cinkání tramvají, křik...

Náhlé ticho – useknuté, až mrazivé.

Stále tma.

MUŽSKÝ HLAS: Má otázka zůstává stejná.

Mlčení.

ANNA: Má odpověď také.

MUŽSKÝ HLAS: Uvědomujete si, že si tím škodíte?

ANNA: I vy...

MUŽSKÝ HLAS: *Ztěžka si povzdechne.*

Slyšíme cvaknutí. Rozsvítí se bodové světlo na ženu, sedící uprostřed jeviště na židli.

MUŽSKÝ HLAS: Nás nevyprovokujete. Budeme čekat.

ANNA: *Dívá se do reflektoru, hledá směr, odkud přichází hlas, ale rozléhá se všude.*

MUŽSKÝ HLAS: Mám pro vás malé překvapení... *Tichounce se zasměje.*

Ozve se mix hlasů mladých lidí.

„Ano, četli jsme její básně...“

„Chodil jsem na její semináře, to ale...“

„Úplně mě fascinovala... nečetla jsem nikdy nic tak... jak to říct?“

„Dostal jsem se k tomu na netu...“

„...kdo mi dal adresu? Nevím, teď... nevzpomínám si už...“

Ticho.

MUŽSKÝ HLAS: Pořád nemáte co dodat?

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

ANNA: Jsem unavená.

Světlo prudce zhasne.

Z dálky slyšíme ženský hlas, zpívá...ale je to spíše jakási modlitba...slova jsou převzata z některých Anniných básní...

2.

Přítomnost

ANNA: *Sedí stále na svém místě.*

V ruce drží malý diktafon. Chvíli si s ním její ruce hrají. Zapne jej a nadechne se. Pak ho ale rychle vypne. Přemýšlí. Proces se opakuje...zapne diktafon, nadechne se...

Nebudeš mi věřit, ale... nemám už sílu psát. Donesli mi tohle... místo papíru a tužky. Netuším, co se děje, chtějí po mně přiznání a já nevím, k čemu.

Ano...jako bych tě slyšela, vím, co mi odpovíš na tohle všechno. Počkej... nech mě ještě chvíli mluvit...

Nějak tě začínám mít ráda... (zasměje se...rozesměje se, musí diktafon vypnout, pak hledá místo, kde začal smích, přetočí záznam až příliš... pustí ho)

Nějak tě začínám mít ráda... (je slyšet z malého reproduktoru diktafonu, záznam včas zastaví, ale znovu se rozesměje...)

3.

Minulost

Dětský pláč jako přeskakující gramofonová deska.

Anna je zabraná do psaní...

Vrací se Ivan. Dlouho nad Annou stojí, než si ho žena všimne.

ANNA: Neslyšela jsem ho... Celou dobu, celý den se o všechno starám a teď, když...

IVAN: *(Vytrhne jí papír)*

ANNA: Vrať mi ji, prosím, není dokončená...

IVAN: Pěkná matka... dítě řve a ona si tady sedí nad papírem. Tak se na to podíváme.

ANNA: Prosím... nečti to!

IVAN: Víš, kdo já jsem? Víš, jak by mi tohle všechno mohlo uškodit? Běž za ním...

ANNA: Vrať mi ji...

IVAN: Až jednou vyroste, tak mu řeknu: Víš, Adame, matka na tebe kašlala, seděla si u stolu a smolila veršíky. A tys brečel... ona neslyšela...a pak musel přijít táta, aby se o tebe postaral.

ANNA: Celé dny nejsi doma...

IVAN: Dej si pozor na to, co říkáš!

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

- ANNA: Tak si ji nech, stejně ji mám v hlavě...
- IVAN: A myslíš si, že tam je v bezpečí?
- ANNA: Budeš na mě používat stejné triky jako na ty svoje vězně?
- IVAN: Tohle už n i k d y neříkej!
- ANNA: Já jsem tě chtěla mít ráda...
- IVAN: *(trhá kus papíru s básní)* Takhle?
- ANNA: Líbil ses mi.
- IVAN: Tak proč mi tohle děláš?
- ANNA: Nic to neznamená, je to můj... jenom tak píšu, pro sebe.
- IVAN: Seženu ti psychiatra, jestli se potřebuješ vymluvit.
- ANNA: Myslela jsem, že tě můžu mít ráda...
- IVAN: Opakuješ se! Slyšíš? ...přestal sám. On ví, že se na tebe nedá spolehnout.

4.

Přítomnost

- VYŠETŘOVATEL: Ta nahrávka je určená komu?
- ANNA: Mému muži.
- VYŠETŘOVATEL: Vašemu... Váš manžel zemřel před půl rokem.
- ANNA: Všimla jsem si... nemusíte mi to připomínat.
- VYŠETŘOVATEL: Nejdřív jsem vám nabídl tužku a papír. Řekla jste mi, že je to pro vás moc komplikované, že máte špatný zrak a třese se vám ruka... Tak jsme vám dali diktafon. Chci od vás jediné – přiznání.
- ANNA: Nevím k čemu... To mě chcete zakázat? Ty doby už snad minuly, kdy jste...
- VYŠETŘOVATEL: No dovolte? S někým si mě pletete.
- ANNA: Jenom jsme zestárli, vidě...
- VYŠETŘOVATEL: No dobře. *(Obrátí se kamsi do prostoru)* Pušť to!

Tma. Před Annou se na zdi objeví amatérské policejní nahrávky ze zatýkání skupiny mladých anarchistů. Situace po výbuchu v tramvaji, zdemolovaná souprava...Mladí lidé odvádění v poutech...

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

VYŠETŘOVATEL: Stop! (*Dlouho se na ni dívá a očekává reakci.*)

ANNA: Nerozumím...

VYŠETŘOVATEL: Tahle skupina mladých lidí si vybrala jméno podle jedné vaší básně... Mají na svědomí několik demonstrací... (*Dlouhé ticho.*) Umíte pracovat s internetem?

ANNA: Ne. Nepoužívám ani internet, ani počítač, ani mobilní telefony...

VYŠETŘOVATEL: Vaše verše jsou k mání na jejich oficiálních stránkách. Odvolávají se na vás... Citují vaše přednášky.

ANNA: Neznám nikoho z nich. A moje verše... prostě tak kolují, ztrácím přehled.

VYŠETŘOVATEL: Předběhla jste mě.

ANNA: Já tomu nerozumím! Držíte mě tady jen proto, že si parta šilenců někde opatřila moje verše a zneužívá je...

VYŠETŘOVATEL: Vaše verše budeme muset podrobit kompletní analýze.

ANNA: To vás lituju.

VYŠETŘOVATEL: Máme na to samozřejmě experty.

ANNA: Někdy jim nerozumím ani já sama.

VYŠETŘOVATEL: Kvůli vám možná naprosto zbytečně zemřeli lidé...

ANNA: Kvůli mně? Vy jste se úplně zbláznil! (*Pauza.*) Omlouvám se.

VYŠETŘOVATEL: Nečtete noviny? Nevíte, že teď už existují seriózní studie na toto téma? Šílení umělci si tvoří svoje psychopatické dílo, ve kterém si – protože máme demokracii – můžou svobodně vymyslet cokoli zvráceného... Jenomže to jejich umění může někoho vyprovokovat k zabíjení...

ANNA: Já nejsem umělkyně. Nikdy jsem nic nevydala. A především – nepíšu nic zvráceného.

VYŠETŘOVATEL: Za komunistů vaše verše kolovaly po celé republice.

ANNA: Bez mého souhlasu.

VYŠETŘOVATEL: Přednášíte na univerzitě...

ANNA: Nechala jsem se přemluvit k jednomu...

VYŠETŘOVATEL: A co tam přednášíte, když, jak tvrdíte, vlastně nic neumíte?

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

ANNA: Já...

VYŠETŘOVATEL: Můžete mi to přiznání nadiktovat ve verších. A přidat k tomu omluvu.

5.

Přítomnost

ANNA: *(Do diktafonu.)*

Už mě tam nemohli držet... Určitě by se ti to líbilo, jak jsem se bránila... mám od tebe dobrou školu, vidíš, přece jen jsem se něco naučila. Celou tu dobu jsem měla v hlavě jen jednu věc – tvůj psací stůl. Posvátný, vždycky zamčený. Žárlila jsem na psací stroj, na zásuvky – dotýkal ses jich častěji než mě.

(Opatrně si sedne za stůl. Sfoukne prach z psacího stroje. Položí ruku na zásuvku.)

Tohle jsem ještě nikdy neudělala. Ale trvalo mi to, vid'...

Měl jsi přede mnou tolik tajemství. Kdybys se mnou víc mluvil, kdybys mi dal šanci tě pochopit...

Bože můj, slyšíš mě, jak plácám? Měla bych mlčet a raději jenom psát...

(Otevírá opatrně zásuvku.)

Všichni mi radili, abych se zbavila těch věcí po tobě... Nemohla jsem se jich těch prvních pár dnů ani dotknout. Jsem tady zakletá. Prý: Vypiš se z toho smutku. Ze smutku...

(Vytahuje obsah zásuvky. Staré fotografie, zápisníky, deníky, velkou složku plnou papírů... Probírá se věcmi.)

Vůbec jsem se v tobě nevyznala.

(Otevírá složky s papíry, poznává svoje verše.)

Myslela jsem si, žeš je nikdy nečetl...

Musela jsem si tuhle hračku pořídit... Přinesu ti tu kazetu na hřbitov... Ne, to je hloupost. Moc jsme spolu nemluvili, vid'... Mám docela strach co bude, až se nerozsvítí červená. Nebudu ani umět vyměnit baterky. Jsem nemožná, však víš. Všechno jsi vždycky zařizoval ty... Dělán ti ostudu. Nevím, co to se mnou je, teď už o tobě můžu mluvit i zle, mohla bych ti i nadávat, nemysli si... dokázala bych to. Jenom už nemám sílu někoho nenávidět...

(Zvonek)

Ty chvíli vydržíš... Nikoho nečekám... *(Vypne diktafon.)*

MARKÉTA: Dobrý den... vy mě neznáte, já... byla jsem zrovna na semináři, když jste nám vyprávěla o tvorbě... Nezlobte se... to je trapas...

ANNA: Nechci s nikým mluvit, slečno.

MARKÉTA: Prosím vás...

ANNA: Poslouchám.

MARKÉTA: Jen jsem vám chtěla poděkovat... Chtěla jsem vás jen poprosit...

ANNA: Pojd'te dovnitř.

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

MARKÉTA: Složila jsem hudbu na vaše verše... přinesla jsem vám nahrávku a ...

ANNA: Vy jste se snad všichni domluvili.

MARKÉTA: ...už jsem našla i někoho, kdo by je zpíval... chtěla jsem vás poprosit...

ANNA: Běžte pryč!

MARKÉTA: ...jestli jde o honorář, tak...

ANNA: Vypadni, holčičko! (*Vystrčí ji ven ze dveří.*)

ANNA: Dost se bojím, že ti budu muset dát zapravdu, Ivane... řekla jsem ti vůbec někdy jménem? Možná když jsme se milovali... Měla jsem pocit, že by ses měl jmenovat nějak jinak. Že můj muž by měl být někdo úplně jiný. Tohle vymažu...

(Ticho. Sedí bez pohnutí. Rozhoduje se, jestli má diktafon zastavit.)

Často jsme spolu mlčeli... a teď mi zase chybí to mluvení...

Ticho. Jen tóny violoncella... Anna sedí nad stolem s otevřenou zásuvkou.)

6.

Minulost

IVAN: (*Zakroučí hlavou.*)

ANNA: (*Zírá do prázdna.*)

IVAN: Půjdeme domů.

ANNA: Nemůžu teď nikam jít... Nech mě tady... nemáš kousek papíru?

IVAN: Co seš to za ženskou? Umře nám dítě a tebe zajímá, jestli nemám papír? Sežer si ho, udav se tím.

ANNA: Nám... nám umřelo...

(Ivan chce rychle odejít.)

ANNA: Zůstaň tady se mnou, prosím tě.

IVAN: Pojd' domů a nedělej scény...

ANNA: Máš mě rád? Máš rád holku, která všechno zničila?

IVAN: (*Mlčí.*)

ANNA: Nikdy jsem si nemyslela, že moje dítě bude mít tak slabé srdce...

IVAN: Mlč, prosím tě.

ANNA: Nebo ho měl po tobě?

Blanka Fišerová – Zatím si nejsem jistá názvem

- IVAN: *(Mlčí.)*
- ANNA: Chtěla jsem ti udělat radost... radost, že to vydržím, jak mě řezali, skoro jsem vykrvácela a přesto jsem chtěla... chtěla jsem, ať máš syna.
- IVAN: Seženu ti psychiatra.
- ANNA: Můžeš mě aspoň chvíli poslouchat?
- IVAN: Ne, je to pořád dokola. Stačilo by si tě nahrát a můžu si tě třikrát denně pouštět.
- ANNA: ...nevěděla jsem, že tě to tak obtěžuje.
- IVAN: *(Mlčí.)*
- ANNA: Musím něco dělat, nemůžu být doma.
- IVAN: Tak si piš... piš si... když ti to pomůže. Ale pro sebe. Nechci to číst a doufám, že to nikomu nebudeš ukazovat.
- ANNA: Nemůžu zůstat doma.
- IVAN: A co chceš dělat? Vždyť nic neumíš.
- ANNA: Studovala jsem...
- IVAN: Nedokončeno...
- ANNA: Nemohl bys... Promiň, to je hloupý nápad.
- IVAN: *(Chce se jí dotknout.)* Ty mě nemiluješ, vid'...
- ANNA: Já vím, že je to hloupý nápad.
- IVAN: Tvůj bratr neměl utéct, mohlas mu to rozmluvit, ne?
- ANNA: Neposlechl by mě...
- IVAN: Já tě pořád nebudu vytahovat z těch průšvihů, Anno.
- ANNA: Nemůžu zůstat doma, nemůžu tam být sama...*(Ticho.)*
Proč sis nikdy nepřečetl žádnou moji báseň?
- IVAN: Nezačínej s tím zase...
- ANNA: Napsala jsem jich pár i o tobě.
- IVAN: Nemám rád básničky.
- ANNA: Radši ty svoje protokoly... Nenechávej mě samotnou...